

ρας, καταφαίνεται δὲ ἐκ τούτου, ὅτι ὁ δορυφόρος ἔμελλε νὰ διέλθῃ ἐν μέρος τῆς ἐφεξῆς νυκτὸς ὀπίσθεν τοῦ "Αρεως. Πραγματικῶς ἦτον ἀόρατος ὅτε κατὰ πρῶτον ἐζητήθη τὴν προσεχῆ ἐσπέραν, ἀλλὰ κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ κ. Newcomb ἀνεφάνη περὶ τὴν μίαν μετὰ τὰ μεσάνυχτα ὥραν. Τὸ σάββατον τὸ πρῶτον ἐγνωστοποιήθη ἡ ἀνακάλυψις εἰς τὸν ναύαρχον Rodgers, ἔφορον τοῦ ἀστεροσκοπείου. Ἀπεφασίσθη ὅμως νὰ περιμείνωσιν ἄλλην μίαν παρατήρησιν, πρὶν ἢ ἀναγγεῖλωσιν ἐπισήμως τόσον σπουδαίαν ἀνακάλυψιν. Τὴν ἐσπέραν τοῦ σαββάτου ὁ δορυφόρος εὗρέθη πάλιν πλησιέστατα εἰς τὴν προαγγελθεῖσαν θέσιν αὐτοῦ, ἥτις κατεμετρήθη ἀκριβῶς ὑπὸ διαφόρων ἀστρονόμων.

Περὶ τὴν 4 ὥραν τῆς 18 αὐγούστου ὁ καθηγητὴς Hall ἀνεκάλυψε δεύτερον δορυφόρον ἐντὸς τῆς τροχίᾳς τοῦ πρώτου καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα ἰσομεγέθη αὐτῷ. Ἡ ἀπόστασις τοῦ ἐσωτέρου δορυφόρου ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ "Αρεως εἶναι περίπου 5,700 μίλια, ἐνῶ ἡ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι 14,000. Ἡ ἀπόστασις τοῦ πρώτου ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πλανήτου εἶναι μόλις 3,300 μίλια, μὴ ὑπερβαίνουσα τουτέστι τὴν ἀπόστασιν τῆς Νέας Ὑόρκης ἀπὸ τοῦ Λονδίνου. Τὸ φαινόμενον μέγεθος τοῦ "Αρεως, ὁρωμένου ἀπὸ τοῦ δορυφόρου τούτου εἶναι διςχιλιάκις μεγαλειότερον ἢ τὸ τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὁρωμένων.

Ὁ καθηγητὴς Newcomb δίδει 30 ὥρας καὶ 14 λεπτὰ ὡς περίοδον τοῦ ἔξω δορυφόρου περὶ τὸν "Αρην, καὶ 7 ὥρας καὶ 38 λεπτὰ διὰ τὸν ἐσώτερον δορυφόρον. Καὶ οἱ δύο κινεῖνται, ὡς ἡ ἡμετέρα σελήνη, ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς. Ἡ περίοδος τοῦ ἐσωτέρου δορυφόρου εἶναι βραχυτέρα, ἐνῶ ἡ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι μακροτέρα μιᾶς ἡμέρας τοῦ "Αρεως. Ὅθεν εἶναι πρόδηλον ὅτι ἡ φαινόμενη κίνησις τῶν δορυφόρων, ὁρωμένη ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ "Αρεως, ἔσται κατ'ἀντιθέτους διευθύνσεις, τοῦ μὲν ἔξω δορυφόρου ἀνατέλλοντος ἐκ δυσμῶν καὶ δύοντος ἀνατολικῶς, τοῦ δὲ ἐξωτερικοῦ ἐκ ἀνατολῶν ἀνατέλλοντος καὶ δύοντος πρὸς δυσμὰς. Οὕτως οὐδαμῶς ἀσύνηθες ἔσται τοῖς κατοίκοις τοῦ "Αρεως τὸ φαινόμενον δύο σεληνῶν ἀπαντωμένων ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ ἔνδον δορυφόρος ἐκτελεῖ τρεῖς περιόδους ἐπὶ τῆς τροχίᾳς αὐτοῦ περὶ τὸν "Αρην εἰς διάστημα χρόνου ὀλιγώτερον μιᾶς αὐτοῦ περιστροφῆς περὶ τὸν ἄξονα, ἥτοι μιᾶς ἀρηίου ἡμέρας. Ἡ ἀνωμαλία αὕτη ἐν τῷ πλανητικῷ συστήματι φαίνεται κατὰ πρώτην ἔποψιν ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν νεφελώδη ὑπόθεσιν, ἀλλ' ἡ συζήτησις αὕτη ἀναβάλλεται μέχρις ὅτου λη-

φθῶσιν ἀκριβέστεραι πληροφόριαι περὶ τοῦ ἀρηίου συστήματος.

Δέκα ἡμέραι μόλις παρήλθον ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν προμνησθέντων δύο δορυφόρων τοῦ "Αρεως, ὅτε ἀνεκαλύφθη ἔτι καὶ τρίτος ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Henry Draper καὶ τοῦ E. H. Holden, ἐν τῷ ἰδιωτικῷ ἀστεροσκοπείῳ τῶν Drapers ἐν Hastings-on-the-Hudson τῆς Ἀμερικῆς.

Δ. Σ.

ΒΑΘΟΣ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ.—Οἱ μέχρι τοῦ λήγοντος ἔτους γνωστοὶ χάρται τοῦ πυθμένος τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ ἀπεδέχοντο ὡς μέγιστον βάθος 7,500 μέτρα. Ἀλλὰ τελευταῖαι καταμετρήσεις γενόμεναι ὑπὸ ἀγγλικοῦ πλοίου καταδεικνύουσιν ὅτι ἀλλαχοῦ τὸ βάθος τοῦ ὠκεανοῦ εἶναι πολλῶν μετῶν. Οὕτω μεταξὺ τῆς 36° καὶ 37° μήκους ἀπὸ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ Γρηνουϊνσίου εὗρέθη βάθος 13 χιλιαμέτρων. Μόλις μετὰ 9 καὶ 1/2 ὥρας ὁ καθετῆρ εἶρε γῆν. Ἐπὶ τούτου ὑπομινύσκωμεν ὅτι τεχνικώτατόν τι ἐργαλεῖον, βαθόμετρον καλούμενον, ἐπινοηθὲν δὲ ὑπὸ τοῦ δόκτορος Σίεμενς δύναται ν' ἀναπληρώσῃ τὸν καθετῆρα εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ βάθους τοῦ ὕδατος· τὸ ὄργανον τοῦτο βασιζόμενον ἐπὶ τῶν νόμων τῆς ἑλξεως φαίνεται ὅτι θ' ἀποβῇ χρησιμώτατον εἰς τοὺς ναυτιλομένους.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ.

Τὸ ἀγγλικὸν Ἀθήναϊον ἀναγγέλλει ὅτι ὁ ὑπολοχαγὸς Kitchener, πρόεδρος τῆς εἰς Παλαιστίνην ἀρχαιολογικῆς ἐπιστημονικῆς ἐκδρομῆς, ἐκόμισε τὸ σχέδιον μιᾶς ἐκκλησίας, ἧς ἡ οἰκοδομὴ ἀνέρχεται εἰς τοὺς χρόνους τῶν Σταυροφοριῶν, ἐσχάτως ἀνακαλυφθείσης παρὰ τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Ἡ ἀπὸ τοῦ ὄρους τῶν Ἑλαιῶν εἰς Βηθανίαν ἄγουσα ὁδὸς διήκει διὰ στενῆς λωρίδος γῆς, συνδεούσης τὸ εἰρημένον ὄρος μετὰ λόφου ὑπερκειμένου τῆς κώμης ταύτης· κατὰ τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀνεκαλύφθησαν τὰ λείψανα ἀρχαίου ναΐσκου, οὗ ἡ οἰκοδομὴ ἀνέρχεται εἰς τὸν δωδέκατον ἢ τρισκαιδέκατον αἰῶνα. Ἐκ παραδόσεως ἡ θέσις αὕτη ἐθεωρήθη πάντοτε ὡς ἐκείνη, ἐξ ἧς ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ πῶλον ὄνου ἀναβὰς εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ τὴν ἡμέραν τῶν Βαΐων. Ἐν τῷ ναΐσκῳ τούτῳ φαίνεται μέγα λεπτούργημα, περίεργον ἀληθῶς ἔχον θέσιν. Εὗρίσκειται πρὸς βορρᾶν μεταξὺ δύο κήνων τοῦ ἱεροῦ. Τετράγωνον τὸ σχῆμα τὸ λεπτούργημα τοῦτο παρίσταται οἷον αἰ ἀγία τράπεζα δεικνύουσα ἀκρι-

δῶς τὸ μέρος, ὅθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη ἐπὶ ὄνου. Αἱ ἐπ' αὐτοῦ εἰκόνες, καλῶς διαγεγραμμέναι, κάλλιστα εἰσέτι διατηροῦνται. Ἐπὶ τῆς νοτίας προσόψεως ἀπεικονίζεται ἡ τοῦ Λαζάρου ἀνάστασις· ἐπὶ τῆς βορείου παρίστανται αἱ μαθηταὶ φέροντες τὸν ὄνον εἰς τὸν κύριον αὐτῶν· ὁμιλος ἀνδρῶν ἐριζόντων πρὸς ἀλλήλους κοσμεῖ τὴν ἀνατολικὴν μετόπην· δυτικῶς δέ ἐστι λεπτοεργημένος ἀψιδοειδὴς σηκὸς ἢ κουβούκλιον, κάτω τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ἐπιγραφή, ἥς τὸ πλεῖστον εἶναι ἐξηλειμμένον. Ἐπὶ τῆς ἀψίδος τοῦ σηκοῦ ὑπάρχουσι καὶ ἴχνη ζωγραφημάτων καὶ ἐπιγραφῶν. Ὁ πρῶτος τὰ εἰσέτι ταῦτα ἐπισκεψάμενος εἶναι ὁ πλοίαρχος Γκίλλεμοτ, ὅστις ἀντέγραψε τὰς εἰκόνας καὶ τὰς ἐπιγραφάς, ἡδυνήθη δὲ ν' ἀναγνῶ τὰς λέξεις *Hic est καὶ Hierusalem*. Τοὺς τοίχους τοῦ μικροῦ πρὸς νότον ναύσκου καλύπτουσιν ἐπίσης ζωγραφίαι παριστώσαι ἐγγεγραμμένους κύκλους, ἐνῶ αἱ τῆς ἐκκλησίας φέρουσι κοινὰ κοσμήματα. Λέγεται ὅτι ἀνευρέθη ἐκεῖ καὶ πλᾶξ χαλκοῦ, ἥτις ληφθεῖσα, διαταγῇ τοῦ πασσᾶ, μετηνέχθη εἰς τέμενός τι, εἴτα εἰς τὸ σεράγιον. Ἡ πλᾶξ αὕτη ἐχρησίμευεν ὡς κάλυμμα τῆς κολυμβήθρας, βεβαιοῦται δὲ ὅτι ἦν ἡ ἀσπίς τοῦ Χαμσέχ. Φέρει τὰ ὄπλα τῶν 12 φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐστὶν ἐξ ἀργυρομιγοῦς ὀρειχάλκου. Ὁ πασσᾶς ἐπέτρεψε νὰ ληφθῇ φωτογραφία αὐτῆς. Ἡ ἐργασία εἶναι ἰταλική τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος, ἐξαισία δὲ τὴν καλλονήν.

ΝΕΑ ΠΟΜΠΗΙΑ. — Σπουδαιότατη ἀρχαιολογικὴ ἀνακάλυψις ἐγένετο ἐσχάτως ἐν Ἰταλίᾳ. Ἔστι δ' αὕτη ὑπόγειος πόλις, νέα Πομπηία, ἀνευρεθεῖσα αἰφνης παρὰ τῇ Μαμορεδανίᾳ, κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Γαργάνου ὄρους ἐν Ἀπουλίᾳ. Τὸ πρῶτον ἀνεκαλύφθη νὰς τῆς Ἀρτέμιδος, εἴτα στοὰ 20 μέτρων περίπου ἔχουσα μῆκος μετὰ στηλῶν ἀνευ κιονοκράνων, τέλος δὲ νεκρόπολις ἔχουσα περιφέρειαν 15,000 τετραγωνικῶν μέτρων. Ἐξεχώσθησαν πλεῖστα ἐπιγραφαί, ὧν τινες ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Νεαπόλεως. Ἡ ἀνακαλυφθεῖσα πόλις ἐστὶ τὸ ἀρχαῖον Σίποντον, ἀναφερόμενον μὲν παρὰ Στράβωνος, Πολυβίου καὶ Τίτου Λιβίου, καταχωσθὲν δ' ἐκ σεισμοῦ. Αἱ οἰκίαι αὐτοῦ εὗρηνται 20 περίπου πόδας ὑπὸ τὸ νέον ἔδαφος. Ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις ἐλαβε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐκτέλεσιν μεγάλων ἀνασκαφῶν. Ὡς ἐν Πομπηίᾳ οὕτω καὶ ἐν Σιπόντῳ νέει καθ' ἑκάστην γίνονται ἀνακαλύψεις. Οὕτως εὗρεθῇ ἐπ' ἐσχάτων μνημεῖον πρὸς τιμὴν τοῦ Πομπηίου μετὰ τὴν νίκην ἣν κατὰ τῶν πειρατῶν κατήγαγε καὶ πλεῖστα ὀρειχάλκινα καὶ χρυσᾶ νομίσματα.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

ΚΡΙΣΙΣ ΠΕΡΙ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ. — Ἐν τῇ γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἠθικοπολιτικῶν ἐπιστημῶν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 26/8 δεκεμβρίου ὁ κ. Κάρολος Λεβέκ, εἷς τῶν διασημοτέρων τῆς Γαλλίας ἐλληνιστῶν, λαθὼν ἀφορμὴν ἐκ τινος διατριβῆς, γραφείσης ὑπὸ τοῦ κ. Γαρσονῆ, καὶ ἐπιγραφομένης *Περὶ τῶν παρὰ Θουκυδίδου χαρακτῆρων τοῦ νεωτέρου ἱστορικοῦ* καταδεικνύει τοὺς χαρακτῆρας τούτους, οἵτινες ἀποκαλύπτουσι παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ τὴν ἀληθῆ ἰδρυτὴν τῆς ἱστορικῆς κριτικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας. Ὁ κ. Γαρσονῆ, εἶπε, πρέσβητε τοὺς χαρακτῆρας τούτους μετὰ πολλῆς σαφηνείας καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς ὑπερβολῆς. Ὁ Θουκυδίδης δὲν εἶναι πλέον ὁ ἀφελὴς χρονγράφος, ὁ σημειῶν πᾶν ὅ,τι διασαλπίζει αὐτῷ λάλος καὶ ἀσύνατος φήμη. Αὐτὸς οὗτος ῥητῶς χαρακτηρίζει ἐν τῷ Κ κεφαλαίῳ τοῦ Θ βιβλίου τῆς ἱστορίας αὐτοῦ ὡς κινδυνώδεις τὸ ἀποδέχεσθαι ἀνεξετάστως πᾶσαν μαρτυρίαν· διότι οἱ ἄνθρωποι διαβιβάζουσιν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἀνευ ἐλέγχου τὰς παραδόσεις τῶν πρεσβυτέρων καὶ αὐτὰς ἐτι τὰς περὶ τῆς ἐαυτῶν πατρίδος. Ὁ κ. Γαρσονῆ χαρακτηρίζει κάλλιστα τὴν μεγάλην μεταβολὴν ἣν ἐπῆνεγκεν εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἱστορικοῦ. «Προσαγορεύσωμεν, λέγει, τὴν πρώτην ἐμφάνισιν, τὴν ὀριστικὴν εἴσοδον τῆς κρίσεως ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Μετὰ τὸν Θουκυδίδην ἡ κρίσις αὕτη καθίσταται συστηματικὸν ἔργον, συναισθάνεται τί εἶναι καὶ τί ζητεῖ· καθορίζει τὸν σκοπὸν αὐτῆς, περιγράφει τὸν τρόπον, διαγράφει τὸν κύκλον, καταμετρεῖ τὴν σημασίαν αὐτῆς». Ὁ Θουκυδίδης ἐργάζεται διὰ τὸ μέλλον, ὅπως δὲ πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν οἱ ἐπιγινόμενοι καὶ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν διδαγμάτων αὐτοῦ ἐκτίθησιν εἰλικρινῶς, πῶς ἠρύσατο τὰς αὐθεντικὰς αὐτοῦ πληροφορίας. Ὁ κ. Λεβέκ μνημονεύει ἐπὶ τούτου τὸ χωρίον τοῦ Θουκυδίδου, ἐν ᾧ ὁ μέγας ἱστορικὸς ἐκτίθησι διὰ τίνος τρόπου ἐξήλεγγε τὰς πηγὰς αὐτοῦ. Ὁ μέγας ἱστοριογράφος δὲν περιώρισε τὰς φροντίδας αὐτοῦ μόνον εἰς τὰ γεγονότα ἐξωτερικῶς θεωρούμενα, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς ἐμβριθείας παρετήρησε τὰ πάθη, τὰς θελήσεις καὶ τὰς προθέσεις, καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὰ μυχιαίτατα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς· ὁ δὲ τοσοῦτον τολμηρῶς εἰς τὰ μυχιαίτατα βάθη τῆς ψυχῆς εἰσδύσας, οὐδαμῶς ἐδίστασε ν' ἀναπτύξῃ ἐνώπιον τοῦ ἀναγνώστου τὰς δεινότητας ἠθικὰς νόσους τῶν λαῶν, ἐκεῖνας μάλιστα, ὅσαι ἀναποδράστως ἐνσκήπτουσιν ἐν μέσῳ τῶν ἐπανα-